

**Fővárosi Törvényszék
mint másodfokú bíróság**

Ügyszám: 4.Gf.75.810/2019/5-I.

A Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság dr. [helyesbítés] ügyvéd ([helyesbítés]) által képviselt [helyesbítés] Felelősségű Társaság ([helyesbítés]) felperesnek, dr. [helyesbítés] által képviselt [helyesbítés] alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Budai Központi Kerület Bíróság 2019. július 10. napján kelt 12.P.24.669/2017/58. számú ítéletével szemben az alperes 62. sorszámon előterjesztett fellebbezése folytán – a 2020. február 27. napján nyilvánosan megtartott tárgyaláson – meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit részben és akként változtatja meg, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében meghatározott marasztalási tőkeösszeg után az alperes 2017. március 29. napjától a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot köteles fizetni.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú bíróság kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 86.862.- (nyolcvanhatezer-nyolcszázhatvankettő) forint másodfokú perköltséget.

A bíróság kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 213.959.- (kétszáztizenháromezer-kilencszázötvenkilenc) forint feljegyzett másodfokú eljárási illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

- [1] A felperes tulajdonában álló, [helyesbítés] ügyvezető által vezetett [helyesbítés] forgalmi rendszámú BMW X6 típusú személygépkocsi 2017. március 28-án délután a Budapest belterület, XXII. kerület Oltárkő utcán közlekedett, majd az Áron utcai kereszteződéshez érve jobbra, kis ívben akart fordulni. Kilátását semmi sem zavarta. Kanyarodás közben észlelte, hogy neki jobbról a menetirány szerinti bal oldalra tért át az alperesi biztosított által vezetett [helyesbítés] forgalmi rendszámú Audi típusú gépkocsi. Hogy a felperes ügyvezetője, [helyesbítés] az ütközést elkerülje, azonnal fékezett, de a baleset ennek ellenére bekövetkezett; az Audi 80 típusú gépkocsi, melyet az alperes biztosítottja, [helyesbítés] vezetett, érintőlegesen nekiütközött a

felperesi gépkocsi bal elejének. A baleset azért következett be, mert az Audi 80 típusú gépkocsi a menetiránya szerinti bal oldalon közlekedett úgy, hogy nem előzött és nem került ki senkit.

- [2] A felperes gépkocsija a baleset időpontjában 12 hónapos volt, azt a felperesi cég ügyvezetője, **László Dóka** használta. A gépkocsi reprezentatív célokat is szolgáló prémium kategóriás autó volt.
- [1] A baleseti bejelentőt a helyszínen **László Dóka** töltötte ki, a rajzokat is ő készítette, **László Dóka** teljes egyetértése mellett. **László Dóka** a baleseti bejelentőn úgy nyilatkozott, hogy „nem én voltam a hibás”, míg **László Dóka** a felelősségét elismerte.
- [2] A felperesi gépkocsi bal eleje sérült, abban kár keletkezett. A felperes az autót az **Auto & Soul Kft.**-nél javíttatta meg. A javítási költség 1.120.483.- Ft volt. A felperesi gépkocsi piaci forgalmi értékcsökkenése a javítást követően 1.596.000.- Ft.
- [3] Az alperes a kár rendezésétől elzárkózott azzal, „hogy a baleset nem azért következett be, mert a biztosítottja nem tett eleget a jobbra tartási kötelezettségének. **László Dóka** a főúton közlekedett és a mellékútról jövő hátrányosabb helyzetben van a főútvonalon haladóval szemben, tehát a főútvonalon haladó előzhet, ha nem tiltja előzni tilos tábla, ettől függetlenül ha megteszi, az alárendelt útról érkező addig nem csatlakozhat rá a főútra, amíg meg nem győződött arról, hogy minden irányból balesetmentesen haladhat-e tovább, ráfordulhat-e a főútra.”
- [4] A felperes többször módosított kereseti kérelmében 3.024.483.- Ft és ezután 2017. március 28-tól a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 8 százalékponttal növelt értéknek megfelelő késedelmi kamat, valamint perköltsége megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A 3.024.483.- Ft-ból 1.120.483.- Ft-ot javítási költségként, 1.554.000.- Ft-ot javítást követően fennmaradó piaci forgalmi értékcsökkenésként, míg 350.000.-Ft-ot általános kártérítés jogcímén, a bérautó díjaként követelte. Jogszabályhelyként a Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:518-520. §, 6:539. § (1) bekezdését, 6:535. §-át, 6:470. §-át, a 2009. évi LXVII. törvény 27. §-át, valamint a KRESZ 36. §-át jelölte meg. A felperesnek perköltségigénye volt, jogi képviselőjének ügyvédi munkadíját a vonatkozó IM rendelet szerint kérte megállapítani azzal, hogy a jogi képviselő alanyi áfamentes. Kérte továbbá útiköltségének megtérítését is tárgyalásonként 40.000.- Ft-tal számolva.
- [5] Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, annak jogalapját és összecszerúságát is vitatta. Álláspontja szerint az alperesi biztosított a perbeli balesetet megelőzően szabályszerűen közlekedett, míg a felperes nem adott elsőbbséget az egyenrangú útkereszteződésben a menetiránya szerinti jobb oldalról közlekedő alperesi biztosított gépjárműnek, továbbá a szükségesnél nagyobb ívben kanyarodott ki az Áron utcára. Hangsúlyozta, hogy az elsőbbségadási kötelezettséget az útkereszteződés teljes területére kell értelmezni, az út egyik szélétől a másik széléig. Bár a baleseti bejelentőn az alperesi biztosított valóban úgy nyilatkozott, hogy a perbeli baleset bekövetkezésében a felelősségét elismeri, ezt a nyilatkozatát azonban később az alperes irányába megváltoztatta és felelősségét csak részben ismerte el. Állítása szerint a balesetet megelőzően egyenesen haladt az Áron utcán, amikor is egy macskát észlelt az úton és kikerülő manővert hajtott végre. Mindeközben a felperes gépjárművével a szükségesnél nagyobb ívben kanyarodott ki jobbra és ezért következett be a baleset.
- [6] Az alperes vitatta a helyreállítási költség összegét, az értékcsökkenés összegét is, mindkettőt jelentősen eltúlozottnak találta. A felperes a Wallis Motor Duna Kft.-től egy 782.175.- Ft-os javítási ajánlattal rendelkezett, ennek ellenére a korábbi gyakorlatától eltérően nem ott javíttatta

az autóját, hanem egy másik márkaszervizbe vitte, ahol majdnem a duplájáért végezték el a javítást. A felperes e körben kárenyhítési kötelezettségének nem tett eleget. A javítási költség kapcsán figyelembe kell venni azt is, hogy a felperesi cég a gépjármű javításával kapcsolatos költségek esetén 50%-os áfa visszatérítésre jogosult. Amennyiben ezen jogával nem él, úgy ugyancsak megszegi kárenyhítési kötelezettségét.

- [7] Az alperes hivatkozott a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításról szóló 2009. évi LXII. törvény 32/A. § (2) bekezdésére, melynek értelmében a felperes a szakvéleményben megállapított javítási költség áfatartalmára nem jogosult, hiszen erről nem rendelkezik számlával. A piaci forgalmi értékcsökkenés kapcsán megállapított 1.596.000.- Ft kapcsán az alperes arra hivatkozott, hogy legfeljebb a javítás előtti sérült állapotú értékcsökkenés lehetett ilyen mértékű, a javítás után azonban nem maradhatott vissza értékcsökkenés ilyen összegben. Az alperes vitatta, hogy a javítás időtartamára a felperes bérautót vett volna igénybe, hiszen a 34/A/VII. szám alatti levélben a felperes arra hivatkozik, hogy három hete a sérült autóval közlekedik és ezt követően is azt kívánja használni. Ennek tükrében a bérlet ténye és annak időtartama is megkérdőjelezhető. A felperes által meghatározott bérlet időtartama jóval meghaladja az optimális javítási idő szükségletet. Az alperes vitatta a késedelmi kamatfizetés kezdő időpontját is arra hivatkozva, hogy a perbeli baleset 2017. március 28. napján következett be, így az alperes leghamarabb esetlegesen 2017. március 29-én eshetett késedelembe a helyreállítási költség és az értékcsökkenés jogcímén előterjesztett követelés tekintetében, míg az esetleges bérleti díj kapcsán a késedelmi kamatfizetés kezdő időpontjaként csak egy ennél is későbbi időpont lehet megalapozott. Az alperes vitatta a késedelmi kamat mértékét is, a jegybanki alapkamat 8 százalékponttal növelt értékének megfelelő késedelmi kamat követelése álláspontja szerint megalapozatlan. Az alperesnek perköltségigénye volt.
- [8] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 2.674.483.- Ft-ot, ezután 2017. március 28. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat nyolc százalékponttal növelt összegének megfelelő kamatot, továbbá 782.936.- Ft perköltséget. A bíróság a keresetet ezt meghaladóan elutasította. A bíróság megállapította, hogy az alperes köteles megfizetni az állam javára külön felhívásra 159.720.- Ft le nem rótt illetéket, a felperes köteles megfizetni az állam javára külön felhívásra 21.780.- Ft le nem rótt illetéket.
- [9] A bíróság elsődlegesen a kereset jogalapját, e körben a baleseti mechanizmust vizsgálta.
- [10] A felperes törvényes képviselője a baleset bekövetkezésének okát abban látta, hogy az alperesi biztosított áttért az útnak a bal oldalára. Ezt az állítását *Dr. Róbert Rády* magánszakértő is megerősítette szakértői véleményében, amikor is kijelentette, hogy a baleset azért következett be, mert az Audi 80 típusú gépkocsi a menetiránya szerinti bal oldalon közlekedett úgy, hogy nem előzött és nem került kis senkit, harmadik gépkocsi pedig nem volt a helyszínen. A perben kirendelt igazságügyi szakértő a felperesi gépkocsin lévő sérülésből arra jutott, hogy az a felperesi törvényes képviselő által bemutatott személygépkocsi helyzetet nagyon valószínűsíti. Ennek megfelelően az is megállapítható, hogy a felperesi gépkocsi a kanyarodás közben nem tért át az útest bal oldalára.
- [11] Ezzel szemben az alperesi biztosított, *Dr. Róbert Rády* egymásnak ellentmondó nyilatkozatokat tett. A baleset helyszínén a baleseti kárbejelentőt a felperesi törvényes képviselő töltötte ki és a rajzot is ő készítette. A rajzon az Audi szinte teljes terjedelmében a menetirány szerinti bal oldalon közlekedik. A baleseti bejelentőt *Dr. Róbert Rády* is aláírta és a rajznak, illetve a baleset leírásának megfelelően úgy nyilatkozott, hogy felelősségét elismeri. Ehhez képest az alperes ellenkérelméhez csatolta azt a kárbejelentőt, melyet az alperesi biztosított töltött ki és melyen az Audi - *Dr. Róbert Rády* rajza szerint - a menetirány szerinti jobb oldalon közlekedik. *Dr. Róbert Rády*

ezen a bejelentőn úgy nyilatkozott, hogy ő az úton egyenesen haladt, amikor is egy macskát észlelt a szembeütköző napon és a kormányt kicsit középre húzta, miközben a kikanyarodó felperesi jármű - a kanyar ívét nagyobbra véve -, belé hajtott. Ezen a bejelentőn a felelősségét részben ismerte el. A tanú kihallgatása során úgy nyilatkozott, hogy kocsijának bal első kereke a felező vonalon lehetett, vagy esetlegesen egy picit átlógott és e körben a tárgyaláson is elismerte a felelősségét, míg a baleset helyszínén készített kárbejelentőt csak azért írta alá, mert megijedt a kiabáló felperesi törvényes képviselőtől és később is csak azért nyilatkozott úgy, hogy részben ismeri el a felelősségét, mert jólelkű. Az ellenkérelemhez csatolt kárszakértő jelenlétében készített kárbejelentőn azonban az alperesi biztosított által készített rajz és az általa tett nyilatkozat nincsen összhangban, hiszen a rajz szerint szabályosan közlekedik az út jobb oldalán, a nyilatkozatában pedig részben ismeri el a felelősségét. Ezeket az ellentmondásokat ~~Rády Ákos~~ tanú a tárgyaláson sem tudta feloldani, ott már abban sem volt biztos, hogy egy macska ugrott elé vagy valamilyen más tárgyat vélt látni az úttesten. A szakértői vélemények sem támasztják alá az általa elmondottakat. A magánszakértő szerint, ha az alperesi biztosított által előadott módon következett volna be a baleset, akkor a felperes gépjárművén másmilyen sérülések keletkeznek.

- [12] Ennek megfelelően a bíróság a baleseti mechanizmus körében a tényállást a felperesi törvényes képviselő személyes előadásának megfelelően állapította meg, melyet mindkét szakértő szakértői vélemény is alátámasztott.
- [13] A Közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II.5.) KPM-BM együttes rendelet (továbbiakban: KRESZ) 25. § (2) bekezdése szerint járművel az úttesten - az előzés és kikerülés esetét kivéve - annak menetirány szerinti jobb oldalán, az út- és forgalmi viszonyok szerint lehetséges mértékben jobbra tartva kell közlekedni. Lassú járművel, állati erővel vont járművel, kézikocsival, hajtott (vezetett) állattal, valamint lassan haladó járművel - ha az út- és forgalmi viszonyok lehetővé teszik - szorosan az úttest jobb széléhez húzódva kell haladni. Párhuzamos közlekedésre alkalmas úttesten a jobbra tartásra a külön szabályok (36. §) az irányadók.
- [14] A KRESZ 28. § (1) bekezdése értelmében az útkereszteződésben - ha a (2) bekezdés rendelkezéseiből más nem következik - a járművel elsőbbséget kell adni a) a jobbról érkező minden jármű és b) a balról érkező villamos részére.
- [15] ~~Rády Ákos~~ alperesi biztosított a KRESZ 25. § (2) bekezdésében foglalt kötelezettségét megszegte, hiszen áttért az út menetirány szerinti bal oldalára. A felperes a kikanyarodást megelőzően meggyőződött arról, hogy a kanyarodását semmi sem gátolja a saját sávjában és a perbeli baleset nem is következik be, ha az Audi vezetője az út menetirány szerinti jobb oldalán marad. A felperes törvényes képviselője elsőbbségadási kötelezettségét teljesítette. Az alperesi biztosított váratlanul áttért a menetirány szerinti bal oldalra úgy, hogy nem előzött és nem is került ki senkit. Az alperesi biztosított jogellenes magatartást tanúsított, a baleset kizárólag az ő felróható magatartása miatt következett be.
- [16] Figyelemmel arra, hogy az alperesi biztosított jogellenes magatartása bebizonyosodott, az alperest a Ptk. 6:539. § (1) bekezdése, 6:470. § (1) bekezdése és a kötelező gépjármű felelősségbiztosításról szóló 2009. évi LXII. törvény 12. §-a és 28. § (1) bekezdése alapján a keletkezett kárért helytállási kötelezettség terheli.
- [17] A bíróság ezért vizsgálta a felperes által érvényesített egyes kártételeket.
- [18] A felperes gépjárművét az ~~Ixon és Joul~~ Kft.-nél 1.120.483.- Ft-ért javíttatta meg (a visszaigényelt ÁFA összegét leszámítva). A szakszervizi javítási költséget a magánszakértő 1.242.997.- Ft-ban, míg az igazságügyi szakértő 1.270.889.- Ft-ban határozta meg. A felperes

kijavítási költségként mind a magánszakértő, mind az igazságügyi szakértő által meghatározott reális javítási költséghez képest alacsonyabb összeget igényelt, melyet ennek megfelelően a szakértői vélemények is messzemenően alátámasztanak.

- [19] A felperes a javítási díjat ÁFÁ-val növelten fizette meg, az pedig esetleges, hogy egy gazdálkodó szervezet adott évben ÁFA visszaigénylésre jogosult-e, illetve, hogy azt ténylegesen visszaigényli-e. Ezért az igényelt javítási költségből az ÁFÁ-ra figyelemmel semmilyen levonás nem volt indokolt.
- [20] A perben kirendelt igazságügyi szakértő a piaci forgalmi értékcsökkenést 1.596.000.- Ft-ban határozta meg. Szakértői véleményének kiegészítésében, illetve meghallgatása során is hangsúlyozta, hogy a felperesi gépjármű egy prémium kategóriás, reprezentatív célokat is szolgáló 12 hónapos gépkocsi volt a baleset időpontjában. A prémium kategóriás autók piaca sokkal érzékenyebb az apróbb, javított sérülésekre is, ezen a piacon a vevők még kényesebbek, így felmerül az is, hogy egyáltalán a gépkocsi 12 hónaposan ezzel a sérüléssel eladható-e. A felperes gépjárműve a balesetet követően az Eurotax adatbázis első járműkategóriájából a harmadik jármű kategóriájába csúszott, ami egy 15-20%-os értékcsökkenést eredményez. A szakértő hangsúlyozta, hogy ez a megállapítás nem pusztán a szubjektív érzetén, hanem statisztikai adatokon, méréseken alapul, hiszen az Eurotax adatbázisban havi rendszerességgel gyűjtik az adatokat, melyek a használt autópiacról származnak. Az adatgyűjtés az egész országra, illetve az Európai Unió valamennyi országára kiterjed. Kijelentése, ami a 15-20%-os értékcsökkenésre vonatkozik, ezen adatbázis statisztikai adatain alapul. ~~Csonka Csaba~~ magánszakértői véleményében a piaci forgalmi értékcsökkenést csupán 42.000.- Ft-ban határozta meg az Audatex katalógus alkalmazásával, bár már az első tanúként történő kihallgatásakor hangsúlyozta, hogy ez egy meglepően alacsony érték. Az igazságügyi szakértő, illetve a magánszakértő együttes meghallgatásakor ~~Dr. Csaba Csaba~~ arra az álláspontra helyezkedett, hogy az Audatex katalógus alkalmazása a perbeli esetben félrevezető eredményt hozott, mert az autó forgalmi értékéhez képest viszonylag alacsony volt a javítási költség. A magánszakértő is osztotta az igazságügyi szakértő véleményét a tekintetben, hogy a prémiumkategóriás autók piacán egy csekély sérüléssel javított autó értékcsökkenése is nagyon jelentős lehet és az igazságügyi szakértő által az Eurotax katalógus alapján kiszámított értékcsökkenést tartotta reálisnak. Az igazságügyi szakértő a piaci forgalmi értékcsökkenés összegeként 1.596.000.- Ft-ot határozott meg, a felperes módosított kereseti kérelmében azonban (44. sorszámú jegyzőkönyv) ebből csak 1.554.000.- Ft-ot érvényesített. A bíróság piaci forgalmi értékcsökkenésként ezért a felperesnek 1.554.000.- Ft kártérítést ítélt meg.
- [21] A felperes általános kártérítésként követelte a bérautó bérleti díját. A bíróság többször is tájékoztatta a felperest (44. számú jegyzőkönyv, 56. számú jegyzőkönyv), hogy az ő terhére esik annak bizonyítása, hogy bérgépkocsit vett igénybe és ennek a bérleti szerződésnek a tartalmát, a bérlet időtartamát is neki kell bizonyítania. Ugyancsak a felperes terhére esett annak bizonyítása, hogy a gépkocsibérlés abban az időszakban történt, amikor az autó még nem volt kijavítva. A bérgépkocsi bérleti díjának összegszerűségét is a felperesnek kellett bizonyítania.
- [22] A felperes a bérleti szerződést nem tudta csatolni és a 34/A/VII. sorszám alatt csatolt felperesi levél tükrében az is kérdéses, hogy egyáltalán vett-e igénybe bérgépkocsit. Ebben a 2017. április 14. napján kelt levélben ugyanis a felperesi törvényes képviselő éppen azt panaszolja, hogy a baleset időpontja óta, azaz 3 hete a törött autóval jár, ami kifejezetten veszélyes. Felhívja a figyelmet arra, hogy ettől a naptól kezdődően a balesetből eredő hibákra visszavezethető mindenféle károkozásért az alperest terheli a felelősség. Ez utóbbi mondatából az tűnik ki, hogy a későbbiekben is a sérült gépkocsival kívánt közlekedni. A bérleti szerződés létrejöttét a felperes személyes előadásán kívül semmilyen okirat nem támasztja alá. Egy

internetről kinyomtatott autókölcsönzési lehetőségeket bemutató honlap egyik oldala nem alkalmas annak bizonyítására, hogy a felperes valóban bérleti szerződést kötött volna. A felperes a bérleti szerződés pontos tartalmára még csak tényelődást sem tett és semmivel sem igazolta, hogy az általa megjelölt bérleti díjakat kifizette volna állítólagos szerződő partnerének (mely cégnek még csak a nevét sem jelölte meg).

- [23] A felperes az állítása szerint igénybe vett bérgepkocsi bérleti díját általános kártérítésként követelte. Az általános kártérítés jogcíme azonban nem azt a célt szolgálja, hogy a kár, illetve a kártérítés összecszerűségének bizonyítási nehézségei, illetve azok bizonyíthatatlansága esetén is kártérítés legyen megítélhető. A perbeli esetben nem arról van szó, hogy a kár mértéke e körben nem számítható ki, hanem arról, hogy a felperes azt nem tudja bizonyítani.
- [24] A bíróság ezért a felperes keresetét a 350.000.- Ft tekintetében a Pp. 164. § (1) bekezdése és a Ptk. 6:531. §-a alapján elutasította.
- [25] A bíróság az alperest a Ptk. 6:470. § (1) bekezdése, valamint a kötelező gépjárműfelelősség-biztosításról szóló 2009. évi LXII. törvény 12. §-a alapján 2.674.483.- Ft megfizetésére kötelezte, ami 1.120.483.- Ft javítási költségből és 1.554.000.- Ft piaci forgalmi értékcsökkenésből tevődik össze.
- [26] A bíróság a késedelmi kamatfizetés kezdő időpontját a felperes kereseti kérelméhez igazodóan határozta meg, figyelemmel arra, hogy a Ptk. 6:532. §-a értelmében a kártérítés a károsodás bekövetkeztekor nyomban esedékes. A peres felek a Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 4. pontja értelmében vállalkozásnak minősülnek, ezért a késedelmi kamat mértéke a Ptk. 6:155. § (1) bekezdésén alapul.
- [27] A felperes 88%-ban lett pernyertes figyelembe véve, hogy a módosított kereseti kérelmében érvényesített 3.024.483.- Ft-ból a bíróság 2.674.483.- Ft-ot ítélt meg részére.
- [28] A bíróság az alperest a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján 782.936.- Ft perköltség megfizetésére kötelezte. A felperesnél 150.000.- Ft magánszakértői díj, 251.224.- Ft ügyvédi munkadíj, illetve általa előlegezett 514.665.- Ft igazságügyi szakértői díj merült fel. A felperesnek összesen 915.889.- Ft perköltsége merült fel, melynek azonban csak a 88%-át igényelheti, ami 805.982.- Ft. Figyelembe kell venni, hogy az alperesnek is volt jogi képviselője és az alperesi oldalon is merült fel ügyvédi munkadíj, ami 192.054.- Ft volt. Ennek azonban csak a 12%-a, azaz 23.046.- Ft jár az alperesnek. A bíróság ezért a 805.982.- Ft-ból kivonta az alperesi jogi képviselőnek járó 23.046.- Ft-os ügyvédi munkadíjat és így az alperes által fizetendő perköltség összegét 782.936.- Ft-ban határozta meg.
- [29] A magánszakértő igénybevétele a célszerű és jóhiszemű pervitel körébe esik a Pp. 75. § (1) bekezdése alapján - hiszen ennek birtokában tudott a felperes a perindításról határozni és a kereseti tényállítás megtételéhez is szükséges volt -, ezért a bíróság ezt a perköltségek körében figyelembe vette.
- [30] A bíróság a felperesi jogi képviselő ügyvédi munkadíját a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja alapján határozta meg 151.224.- Ft-ban. Ehhez tárgyalásonként 20.000.- Ft útiköltséget számolt, figyelemmel arra, hogy a Pp. 75. § (1) bekezdése alapján a ~~kapcsolati~~ ügyvéd tárgyalásokon való megjelenésével kapcsolatos költsége a célszerű és jóhiszemű pervitel körébe esik és ennek megfelelően perköltségnek minősül. A felperes jogi képviselője tárgyalásonként 40.000.- Ft útiköltséget igényelt figyelemmel arra, hogy ~~kapcsolati~~ ról járt fel a tárgyalásokra, ezt az összeget azonban a bíróság - bár az alperes ezt nem vitatta - eltűzottnak találta. A felperes jogi képviselője 5 tárgyaláson jelent meg, ezért az útiköltségét a bíróság 5x20.000.- Ft-ban, azaz 100.000.- Ft-ban határozta meg és ezt hozzászámította a 151.224.- Ft-os munkadíjhoz.

- [31] A bíróság az alperesi jogi képviselő ügyvédi munkadíját ugyanezen IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján határozta meg.
- [32] A bíróság az igazságügyi szakértő meghallgatása folytán felmerült 60.000.- Ft-os díjáról kiegészítő ítéletben fog rendelkezni, figyelemmel arra, hogy a díjmegállapító végzés még nem jogerős.
- [33] A felperes tárgyi illetékfeljegyzési jogos volt. A le nem rótt illeték összege 181.500.- Ft. Ennek 88%-át, azaz 159.720.- Ft-ot külön felhívásra az alperes köteles megfizetni az állam javára, míg a fennmaradó 21.780.- Ft-ot a felperes köteles megfizetni az állam javára a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.
- [34] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes élt fellebbezéssel, melyben elsődlegesen kérte az ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján és a felperes perkoltségbn való marasztalását. Másodlagosan kérte a kereset megváltoztatása körében a felróhatósági arányok megállapítását és ennek megfelelő másodfokú ítélet hozatalát.
- [35] Indoklásul előadta, hogy az elsőfokú eljárás során részletesen előterjesztett álláspontját továbbra is változatlan formában fenntartja. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás során felmerült tényekkel és bizonyítékokkal ellentétben álló, azokat figyelmen kívül hagyó, kirívóan okszerűtlen mérlegelésével, sértve a Pp. 206.§ (1) bekezdésében foglaltakat, a bizonyítékokkal ellentétben álló tényállást állapított meg, bizonyítatlan megállapításokon alapuló jogi következtetést vont le, és nem fogadhatóak el az elsőfokú ítélet erre felhozott indokai sem.
- [36] A jogalap és a baleseti mechanizmus körében az alábbiakat adta elő az alperes. Az alperes a jogalapi védekezése és a peres felek közötti jogvita a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (KRESZ) 28.S (1) bekezdésének a) pontja szerinti rendelkezésen (jobbkez-szabály) alapult, amelyet alperes álláspontja szerint felperes törvényes képviselője a balesetkor megszegett és a baleset bekövetkezése ezzel áll okozati összefüggésben. A fenti jogkérdés ténykérdések és szakkérdések mentén bírálható el, s éppen ezek kapcsán kifogásolta elsődlegesen azt, hogy az elsőfokú bíróság mind a rendelkezésre álló releváns tényeket, mind pedig a releváns szakértői megállapításokat figyelmen kívül hagyta, s ítélete meghozatalakor kizárólag olyan tényeket és szakértői megállapításokat vett figyelembe, amelyek a lényegi jogkérdésről hozott döntésben félrevezették, a rendelkezésre álló adatoktól eltérítették, s így végül téves jogkövetkeztetésre jutott. Mint azt az elsőfokú eljárás során is hangsúlyozta az alperes, a baleset lefolyása szempontjából lényeges ténykérdések a részes feleknek a balesetről tett előadásából állapíthatóak meg.
- [37] ~~Lásd. fent~~ a per 2018. július 4-i tárgyalásán többször, egyértelműen előadta saját KRESZ szabálysértését, hiszen az alábbi nyilatkozatokat tette: „Ahhoz, hogy a kikanyarodást megkezdjem, kicsit kitoltam a gépkocsim orrát a kereszteződésbe és akkor észleltem, hogy jön ~~egy~~ autója, méghozzá nem a saját sávjában, hanem úgymond az enyémben.” „a kereszteződésbe, amikor kissé behaladtam, hogy szét tudjak nézni, akkor rögtön megálltam.” „Amikor a kereszteződésbe értem, meg is álltam, mert akkor már láttam, hogy az én sávomban jön egy gépkocsi.” „Természetesen tudtam, hogy a jobbról jövő autónak itt elsőbbsége van.”
- [38] E nyilatkozatok alperesi álláspont szerint olyan releváns tényinformációkat tartalmaznak, amelyeket az elsőfokú bíróság teljesen figyelmen kívül hagyott ítéletében. Mindezen nyilatkozatokból ugyanis kétségkívül az állapítható meg, hogy a felperesi gépjármű vezetője az útkereszteződés előtt nem állt meg, nem nézett körül, hanem éppen a körülnézés céljából ráadásul, teljesen indokolatlanul - behaladt a kereszteződésbe.

- [39] Ugyanakkor az elsőfokú ítélet kifogásolható módon hosszas taglalást tartalmaz a tényállás körében arról, hogy a felperes milyen ellentmondó nyilatkozatot tett a menetiránya szerinti bal oldalra történő áttéréséről és annak okairól, holott ezeknek a per jogalapi kérdésének eldöntése szempontjából — ismét csak a releváns tény és szakkérdések alapján - semmilyen jelentősége nincs. Azt alperes sem vitatja, hogy biztosítottja eltérő előadásokat tett mindezek körében, de az eltérésre magyarázatot adott, ugyanakkor azonban bármely okból is tért át a bal oldalra, ettől még az elsőbbségadási kötelezettség a felperesi törvényes képviselőt, László Bélát terhelte.
- [40] Nem ért egyet az alperes az elsőfokú ítélettel abban a tekintetben sem, hogy többször hangsúlyozza a tényállás körében, miszerint a felperesi biztosított hirtelen tért át a menetiránya szerinti bal oldalra. Nem tudható, hogy ezt a megállapítását mely peradatra alapozta az elsőfokú ítélet, ezért téves is az erre történt hivatkozás. Másrészt azonban felperes törvényes képviselőjének fent idézett nyilatkozatai alapján egyértelmű, hogy a felperes számára semmiképpen nem volt, nem lehetett hirtelen a felperesi közlekedési manővere, hiszen a felperes már a kereszteződésben megállva, körülnézve azonnal látta, hogy a felperesi törvényes képviselő által, a jobbra kanyarodást követően igénybe venni kívánt oldalon közlekedik.
- [41] A fenti ténykérdésekhez szorosan kapcsolódó szakkérdésként a perben kirendelt szakértő (Dr. [Név]) vizsgálta és helyszíni fényképeken mutatta be azt a helyzetet, ha a felperesi gépkocsi homlokfala pontosan az Oltárkő és az Áron utca útburkolata csatlakozása fölött lett volna, tehát ha a felperes a gépjárművével megáll, még mielőtt gépjárműve homlokfala az Áron utca útburkolatára beért volna. A szakvélemény kétségtelenül rögzíti, hogy ebben a helyzetben felperes törvényes képviselője szémszögéből jobbra több, mint 50 méterre — a Szabadkai út torkolatáig, ami 75 méter — belátható az Áron utca, ahonnan alperes biztosítottja érkezett, s 65, de legalább 40 méterig pedig belátható balra. (a szakvélemény 14-16. oldalain.).
- [42] Mindezen tény és szakkérdésekből az a nyilvánvaló következtetés vonható le, hogy a felperesnek a közlekedési szituációra vonatkozó fenti nyilatkozataival szemben, felperes törvényes képviselőjének nem kellett behaladnia az Áron utca útburkolata fölé sem ahhoz, hogy a kanyarodást megkezdje, sem ahhoz, hogy szét tudjon nézni, azaz, hogy a KRESZ 28. § (1) bekezdés a) pontja szerint őt terhelő elsőbbségadási kötelezettségnek (jobbkeíz-szabály) eleget tudjon tenni. A felperes akkor járt volna el úgy, ahogy az az adott helyzetben elvárható, ha nem halad be a kereszteződésbe, hanem mielőtt autója orrával a kereszteződésbe behalad megáll és körülnéz. Saját nyilatkozatai szerint ekkor már látta, de a szakértői megállapítások szerint is látnia kellett, hogy a jobbról érkező alperesi biztosított az Áron utca bal oldalát is igénybe veszi közlekedése során. Így, ha ekkor felperes törvényes képviselője megadja a jobbkeíz-szabályt, azaz megvárja, míg a felperes elhalad előtte és csak utána kezdi meg a kikanyarodást, akkor a balesetet ezzel a szabályszerű eljárással megelőzhetné volna meg.
- [43] A fentieket támasztják alá a kirendelt szakértő azon megállapításai is, amelyek szerint a felperesi gépjármű az ütközéskor nem álló helyzetben, hanem 2-3 km/h sebességgel haladva, fékezett helyzetben volt, kissé jobbra elfordulva (ld.: a szakvélemény 44. oldalán). A felperes fent idézett nyilatkozatain túl tehát mindez ugyancsak azt bizonyítja, hogy a felperes úgy közlekedett, hogy a kereszteződés előtt nem állt meg, hanem fékezett, majd a kereszteződésbe beérve, fékezés és jobbra kanyarodás közben nézett szét.
- [44] Vitatta az alperes az elsőfokú bíróság érveinek helyességét azért is, mert míg a kirendelt szakértő szakvéleményével csupán érintőlegesen foglalkozik, addig nagy terjedelemben taglalja felperes magánszakértőjének megállapításait a baleseti mechanizmus és a felelősségi kérdések körében, kiemelve az ítéletben, hogy a felperesi magánszakértő szerint is alperes biztosítottja

okozta a balesetet. Ezzel szemben érthetetlen okokból mellőzi az ítélet megemlíteni a kirendelt szakértő baleseti mechanizmus szempontjából lényeges fenti megállapításait, amely szakértő a jog- és felelősségi kérdésekben — helyesen - nem foglalt állást.

- [45] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság jogalapi döntése a rendelkezésre álló érdemi bizonyítékokkal ellentétes, jogszabálysértő. A balesetben felróhatóság kizárólag felperes törvényes képviselőjét terheli, ezért elsődlegesen erre tekintettel kérte az alperes az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását.
- [46] Az alperes álláspontja szerint a fentiek a kereset elutasítását teszik indokolttá, azonban megjegyezte, hogy amennyiben alperes biztosítottját is felróhatóság terhelné a baleset bekövetkezésében, akkor a Ptk. 6:539.§ (1) bekezdése alapján kármegosztás alkalmazása indokolt, amely azonban bírói mérlegelés kérdése. Bár a baleset bekövetkezése az alperes nézete szerint kizárólag ~~Lassa Béla~~ felróható közlekedési magatartására vezethető vissza, ő volt abban a helyzetben, hogy ezt a balesetet elkerülje. Mégis, ha a másodfokú bíróság megítélése szerint alperes biztosítottját, ~~Magyar Állam~~ is felróhatóság terheli a balesettel okozati összefüggésben a bal oldalra történő áttérés miatt, akkor a kereset megváltoztatása körében másodlagosan a felróhatósági arányok megállapítását és ennek megfelelő másodfokú ítélet hozatalát kérte.
- [47] Az alperes az összecszerűség körében kifejtette az alábbiakat. A javítási költség vonatkozásában elsősorban 2019. február 28-án kelt nyilatkozata 11.1. pontjában írtakra hivatkozott az elsőfokú ítélet vitatásának érveiként. Álláspontja szerint felperes azzal, hogy a számára és a károkozó számára is kedvezőbb, márkaszervizi ajánlattal rendelkezett, mégsem ezzel a márkaszervizzel javíttatta meg gépjárművét, kárenyhítési kötelezettségét megszegte. Az elsőfokú bíróság nem indokolta, hogy a kárenyhítési kötelezettségét elmulasztó felperes javára miért az általa kért javítási költséget, s miért nem a Wallis Motor Duna Kft. árajánlatában szereplő alacsonyabb javítási költséget ítélte meg. Az alperes álláspontja szerint ennek nem lehet megfelelő indoka, hogy a kirendelt szakértő még a felperes által igényeltnél is magasabb javítási költséget állapított meg, mert ténykérdés, hogy a kirendelt szakértő nem egy márkaszerviz, másrészt az is, hogy felperes konkrét árajánlattal rendelkezett, amely alapján egy márkaszervizben bruttó 782.175.- Ft-ért megjavíttathatta volna az autót. Az, hogy felperes mégsem így tett, hanem egy rá és a károkozóra is hátrányosabb megoldást választott, az nem értékelhető alperes terhére.
- [48] Az alperes álláspontja szerint tényként rögzíthető az is, hogy a felperesi cég az ÁFA törvény rendelkezései értelmében a javítási költség féláfájának visszaigénylésére jogosult. E tekintetben is a 2019. február 28-án kelt iratára hivatkozott.
- [49] Nem ért egyet az alperes az elsőfokú bírósággal abban sem, hogy mindezek ellenére azért ítélte meg felperes részére a javítási költség teljes ÁFA tartalmát, mert esetleges, hogy az adott évben felperes azt visszaigényli-e vagy sem. Az alperes álláspontja szerint a felperesi törvényes képviselő által elmondottak szerint is ténylegesen működő felperesi cégtől, de általában is elvárható lett volna, hogy kárenyhítési kötelezettsége körében éljen az 50%-os Áfa visszaigénylési jogával. Különösen, hogy felperes a 2019. április 4-én kelt beadványával maga igazolta, hogy a javítási költség egyik tétele kapcsán élt is ezen jogával. Ha ezt nem teszi, vagy nem tette meg, akkor azt nem terhelheti a károkozóra. Ha pedig visszaigényelte és még a károkozó biztosítójától is megkapja, az a káronszerzés tilalmába ütközne.
- [50] Mindezekre tekintettel tisztázott jogalap esetére nézve kérte a javítási költséget bruttó 782.175.- Ft-ra, annak általános forgalmi adó tartalmát pedig a felére mérsékelni, így a javítási költséget annak féláfájával együtt 699.031.- Ft-ban megállapítani.

- [51] Az értékcsökkenés kapcsán az alperes előadta az alábbiakat. Az elsőfokú eljárásban az értékcsökkenés témakörében is részletesen kifejtette a műszaki szakértői és a bírói gyakorlatban általánosan elfogadott értékcsökkenés számítási módszereken alapuló álláspontját. Mindezeket ugyancsak változatlanul fenntartotta. Mindezeken túlmenően támadta az elsőfokú ítélet értékcsökkenésre vonatkozó megállapításait azért is, mert míg a baleseti mechanizmus körében felperes javára, minden indokolás nélkül a kirendelt szakértő szakvéleménye szorult háttérbe, addig az értékcsökkenés kapcsán az elsőfokú ítéletben ugyanígy, elfogadható indokok nélkül, már a felperes saját maga számára is meglepően előnyös perszakértői vélemény került előtérbe. Nem tudja elfogadni az alperes a kirendelt szakértő és ezzel együtt az elsőfokú bíróság álláspontját, mert az értékcsökkenésen belül megkülönböztetünk műszaki és forgalmi értékcsökkenést. A felperesi autónál a műszaki értékcsökkenés szóba sem kerülhet, hiszen szakszervizi körülmények között javították. Forgalmi értékcsökkenés tekintetében is azonban csupán egy minimális mértékről beszélhetünk. A kirendelt szakértő által felhozott indokok, amelyek szerint erről a káreseményről egy leendő vevő a különböző adatbázisokból tudomást szerezhet, valamint, hogy ez a sérülés olyan mértékű piaci bizalmatlanságot szül, hogy a leendő vevő egyáltalán nem, vagy csak lényegesen, másfél millió forinttal csökkentett vételáron vásárolná meg az autót, mindez csak feltételezés, semmilyen piaci alapja nincs. A piaci forgalomban könnyedén tisztázható ennek az előzménykárnak a mértéke, jellege, a javítás módja (fényképekkel, káriratokkal, számlákkal, stb.), amelyek a perbelihez hasonló minimális sérülések és szakszervizi javítások esetén azonnal képesek megszüntetni a piaci bizalmatlanságot (még ha volt is ilyen), hiszen a balesetben a járműnek semmilyen komoly sérülése nem volt, főbb szerkezeti eleme, kormányműve, futóműve, stb. nem sérült és azt szakszervizben állították helyre. A tapasztalatok alapján sokkal nyilvánvalóbb, hogy felperes leendő vevője erről a káreseményről semmit nem fog tudni, de ha tudni is fog róla, nyilván nem reális, hogy emiatt másfél millió forinttal lealkudja a vételárat, így ez az eltúlzott értékcsökkenés megint csak felperes káronszerzéséhez vezetne.
- [52] Az elsőfokú ítéletben megállapított értékcsökkenés mértéke tehát kirívóan eltúlzott, megalapozottnak tekinthető szakértői számításokkal alá nem támasztott, feltételezéseken és korlátok nélküli becsléseken alapuló. Ezért tisztázott jogalap esetére annak a bírói és szakértői gyakorlatban általánosan elfogadott, az alperes által az elsőfokú eljárásban csatolt számítási módszerekkel számított mértékre történő leszállítását kérte.
- [53] Az alperes kifejtette továbbá, hogy az elsőfokú bíróság a késedelmi kamat tekintetében is téves álláspontra helyezkedett, amikor a Ptk. 6:155.§ (1) bekezdése szerinti, 8 százalékponttal emelt kamatok megfizetésére kötelezte alperest. Vitatta az elsőfokú ítéletben foglaltak helyességét, mert a Ptk. 6:155.§ (1) bekezdése csupán a vállalkozások közötti szerződéses jogviszonyokban alkalmazandó (és a pénztartozás fizetésére kötelezett hatóság szerződése esetén, de a jelen perben félként hatóság nem szerepel). A peres felek között azonban a per tárgya szerint semmilyen szerződéses jogviszony nem áll fenn, így a kamat mértéke vonatkozásában a Ptk. 48. § (1) bekezdése irányadó. Kérte ezért, hogy tisztázott jogalap esetén a kamat mértékét ez utóbbi jogszabályhely alapján leszállítsa le a bíróság.
- [54] Sérti az elsőfokú bíróság ítélete a Ptk. 6:48. §-át azért is, mert a kamat kezdő időpontját a perbeli baleset napjaként határozta meg, holott a hivatkozott törvényi rendelkezések szerint alperes kamatot tisztázott jogalap esetén is legfeljebb a késedelembe esés időpontjától kezdődően lenne köteles fizetni, amely késedelembe esés időpontja a balesetet követő napnál korábbi nem lehet.
- [55] Az elsőfokú ítélet a fentiek alapján sérti többek között a Ptk. 6:470. § (1) bekezdését, a Ptk. 6:539. §-át, a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításról szóló 2009. évi LXII. törvény 12. §-át,

a KRESZ 28. § (1) bekezdésének a) pontját, a Ptk. 6:525. § (1) bekezdését, a Ptk. 6:522. § (3) bekezdését, 6:48. § (1) és 6:155. § (1) bekezdését. Az ítélet továbbá a Pp. 206. §-a mellett annak 3. § (3) bekezdését és a 164. § (1) bekezdését is sérti.

- [56] A felperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének helyben hagyását és az alperes perköltségben való marasztalását.
- [57] A felperes álláspont szerint az elsőfokú ítélet érdemben megalapozott, míg az alperesi fellebbezés téves megközelítésekkel él.
- [58] Az egész peren kívüli-, majd a peres eljárásra kiható objektív tény, hogy az alperesi biztosítottat, az Audi gépkocsit vezető **Rády Ákos** saját haladása során jobbra tartási kötelezettség terhelte.
- [59] **Rády Ákos** nem véletlenül ismerte be a baleset bekövetkeztéért fennálló felelősségét, életszerűen azért, mert a nap elvakította, vagy egyéb okból nem figyelt és átsodródott a menetiránya szerinti bal oldalra. Majd, amikor az alperes szakértője, megbízójának utasítása szerint kialakított koncepcióval felkereste **Rády Ákos** és nyilatkoztatta, akkor jelenik meg először az ügyben olyan elem, ami valójában soha nem létezett és utóbb az eljárás sem igazolt: valamiféle macska eléje ugrása. **Rády Ákos** érzékelve a valós helyzetet a bíróság előtt már azt nyilatkozta, hogy részben felelősének érzi magát. De hogy ez alatt mi értendő, arra nem adott érdemi választ.
- [60] Ha bármiféle tévedés lett volna az ügyben, akkor azt a közreműködő két igazságügyi szakértő azonnal jelezte volna. Nem jelezték, mert részünkről ilyen tényező nem merült fel, mindketten egyetértettek a per fő elemét képező, a jogalapra érdemben kiható azon ténnyel, hogy a balesetet **Rády Ákos** szabálytalansága okozta. Az alperesi fellebbezésben a jobbkéz-szabályra történt utalásokkal szemben a tény az, hogy a baleset nem azért következett be, mert a felperesi járművezető - az egyébként teljesen szabályosan haladó - **Rády Ákos** gépkocsija vonatkozásában azt nem tartotta be. Betartotta, mivel meggyőződött arról, hogy neki balról nem jön senki, a jobbról akkor semmi nem tiltotta a megfelelő pozícióban érkező Audi irányába történő kihaladást. A baleset azért következett be, mert **Rády Ákos** sértette meg kötelezettségét. Tehát téves az az alperesi megközelítés, hogy a jobbkéz-szabály felperesi vezető általi be nem tartása okozta a balesetet. Ezt két igazságügyi szakértő cáfolta.
- [61] **Lassi Béla** nem tett mást, mint a folyamatosan hangoztatott álláspontot tartotta fenn. Így azt, hogy semmi akadálya nem volt annak, hogy járművével megállva (vagy szinte irreleváns sebességgel haladva) kitekintsen, körülnézzon. Az is tény, hogy tudta: a neki jobbról jövő járművek számára elsőbbséget kell adnia – mint ahogy meg is adta, de a baleset a jobbra tartási kötelezettséget megszegő Audi vezetőjének hibás magatartása miatt következett be. Ha **Rády Ákos** egy, a sávjában akár csak részbeni akadályt képező dolgot (kerékpár, kézikocsi, konténer, szgk.) került volna ki, akkor **Lassi Béla** nem hajt ki, megvárja, amíg az Audi vezetője szabályosan befejezi a manővert. Amúgy nem feledhető, hogy **Rády Ákos** még egy ilyen kikerülésnél is jobbra tartási kötelezettség terhelte volna.
- [62] Abszolút téves, a tényekkel, a valós helyzettel és a szakértői véleményekkel ellentétben álló azon alperesi megközelítés, hogy **Lassi Béla** nem állt meg. Ezt két szakértői vélemény sem így látja azzal együtt, hogy szinte megálláshoz közeli sebességről is említést tesznek (**Lassi Béla** szakértő szerint a gépkocsi állt). De a baleset nem amiatt következett be, erre egyik szakértő sem utalt. A sebességnek még közreható szerepe sem volt – mint pl. lett volna, ha **Lassi Béla** minden lassítás nélkül behajt a kereszteződésbe és úgy frontálisan ütközik a szabályosan, jobbra tartva érkező Audival. Nem ez történt. A balesetkor készült fényképet a szakértő rendelkezésére bocsátotta a felperes. Ő megerősítette, hogy a felperesi autó „orra” a

kereszteződés elején van, kb. 20-30 cm-re a menetirány szerinti út baloldalának szélétől. A baleset nem azért következett be, mert a szabályosan jobbra tartva haladó járművel a felperesi jármű 20 cm-re belógó eleje ütközött.

- [63] Az elsőfokú bíróság nem tehetett mást, mint értékelte a súlyos ellentmondásokkal terhelt vallomását. A per eldöntése szempontjából – már csak az eddig hivatkozottak mentén is – döntő jelentősége volt az Audi haladási helyzetének. Ha most ezzel ellentétet is állít a fellebbezés, de a peren kívüli szakban, az alperes szakértőjének megjelenését követő nyilatkozatát során kerül képbe a macska, amit a felperesnek ki kellett kerülnie. Ez nem véletlen, hiszen az alperes (szakértője) is tisztában volt azzal, hogy az Audi megszegte a jobbra tartási kötelezettségét, átsodródott a bal oldalra, ezt kellett „magyarázni a macskával”.
- [64] A felperesi járművezető vonatkozásában a fellebbezésben írtaknak a baleset szempontjából nincs jelentősége; a fellebbezésben említett 2-3 km/h „sebesség” jelen helyzetben nem is értelmezhető, a megállással majdnem azonos. Nem feledhető az sem, hogy a szakértő szerint a felperesi jármű állt (14. oldal), ugyanakkor a 30 km/h sebességkorlátozás terhelte. Ha így haladt volna, bármiféle ütközés nélkül állóra tudta volna fékezni gépkocsiját.
- [65] A felperesi szakvélemény leszögezi, hogy a felperesi járművezető állt és ami még fontosabb, a jobbkéz-szabályt megadta; az ütközés az Audi menetiránya szerinti bal oldalon következett be. Tehát a felperes betartotta a jobbkéz-szabályt, melyet követően semmi nem tiltotta jobbra, az Árok utcára történő bekanyarodását, térését (18. oldal).
- [66] A kirendelt szakértő ezzel összhangban szintén azt állapította meg, hogy az Audi vezetője nem tartotta be a jobbra tartási kötelezettséget; ha látható is volt akkor még biztonságos érkezése, a BMW objektíve képes volt arra, hogy jobbra tartva biztonságban „behaladjon” az Árok utcára. Másrészt tény, hogy a két útszakasz egymással nem derékszögben érintkezik, így eleve nem volt indoka annak, hogy a BMW a jobbra kitekintés érdekében mintegy áthajtsa a sávjába. A kirendelt szakértő is megállapította, hogy a kereszteződés jól belátható, a BMW-nek nem kellett abba behajtania annak érdekében, hogy belássa az utat. Így amint meglátta az Audi, azonnal megállt. Ha ehhez képest a BMW jobbra tartva közlekedik, vagy legalább fékez, nem következik be a baleset. Ha a BMW vezetője szabálytalanul kezdte volna meg a kikanyarodást, akkor frontális az ütközés. Azért horzsolásos sérülések keletkeztek, mert állt a kereszteződésben, amit a szakértők is egyezően igazoltak vissza.
- [67] Az elsőfokú bíróság a két szakvéleményt egységben értékelte és a két szakértőt szóban is meghallgatta, majd mindezek szintézisével alappal hozta meg döntését – a jogkérdésben is.
- [68] A jogalap körében, a fellebbezésben írtakkal szemben ténynek tartja a felperes, hogy a releváns adatok megfelelő értékelésével, a felperes teljesen ellenmondó, életszerűtlen nyilatkozatainak figyelembevételével született az a döntés, ami az alperesre 100%-ban terhelt helytállási kötelezettséget kimondta.
- [69] Az összecszerűség körében született ítéleti megállapítások azzal együtt megalapozottak, hogy teljes egészében nem is fedik a valójában bekövetkezett felperesi kárt.
- [70] Minden további nélkül javíttathatta volna a felperes a gépkocsit a márkaszervizben – nem tette. Nem felel meg a valóságnak, hogy egy nem szakszerviz által ajánlott magasabb összegre tart igényt a felperes. Tény, hogy a perbeli gépkocsi javíttatása kapcsán a BMW szakszerviztől két ajánlatot kapott, az utóbbiban szerepel a prémium kategóriás gépkocsi fényszórójának cseréjével járó jelentős költség. Csatolásra került mindkét ajánlat. A pótszemlét követően a

fényszórójának az alperes szakértője által is elismerten szorult cserére. Ennek alapköltsége: 381.808.- Ft Így végül a 2017.07.05-i ajánlat végösszege 1.306.900.- Ft.

- [71] A peres anyag részét képező fotóval igazolta a felperes, hogy eredeti gyári BMW alkatrészek beépítése történt. Tehát a jó gazda gondosságával járt el, akkor, amikor gyári alkatrészeket, de nem márkaszervizzel építtetett be.
- [72] Az ÁFA kérdésében fenntartott az elsőfokú eljárásban kifejtett álláspontját (2019.04.04-i irat). Az értékcsökkenés kérdését a bíróság tisztázandónak tartotta, ezért megidézte a két szakértőt. Az alperes azt megelőzően, a korábbi tárgyaláson arról faggatta kritikailag ~~Dr. Csontos~~ szakértőt, hogy milyen bemenő adatokkal számolt, mivel igazolja számításait. Függetlenül attól, hogy felvetéseire írásban, majd a két szakértő együttes meghallgatása során választ kapott, ellentétes nézetét a fellebbezése során is fenntartotta. Kérte a felperes, hogy a másodfokú bíróság vegye figyelembe e körben ~~Dr. Kálmán~~ szakértő 2019. május 12-i, abszolút precíz, az alperesi észrevételekre, a bíróság felhívására adott higgadt válaszát, majd a két szakértő együttes meghallgatását tartalmazó, 56. sz. jegyzőkönyvet. Jelezte a felperes, hogy a felperesi jármű javítása nem szakszervizben történt – szemben a fellebbezésben írtakkal. Prémium kategóriás gépkocsiját értelemszerűen egy hozzáértő szervizbe vitte, mely garanciával javította autót.
- [73] Az elsőfokú ítéletben a szakértői válaszok tükrében meghatározott értékcsökkenés irányadó – de korántsem teljes. Amint azt ~~Dr.~~ szakértő is elismerte, ezen prémium kategóriás gépkocsik piacán még egy kis sérülés is a vevő részéről teljes elzárkózással jár (jegyzőkönyv 4. oldal). Ugyanis, ha jelentős összegeket szán rá, teljesen sérülés mentes autóra tart igényt. A felperes ~~Dr. Csontos~~ szakértőt alapvetően azért kérte fel, hogy az alperes eleve alaptalannak tűnő elzárkózása miatt erősítse meg abban, hogy bírósághoz forduljon, vagy jelezze ennek esélytelenségét. Az alperes a jogalapot, a mechanizmust vitatta, a megbízás adásakor ez volt a kérdés. ~~Csonka~~ szakértő maga is beismerte, hogy számítása kissé elhamarkodottan alacsony összeget eredményezett. A fellebbezésben írt váddal szemben még véletlenül sem kíván élni azzal a felperes, hogy az autó sérüléseit elhallgassa. Ez ma már egy átlagos piacon is kizárt, hiszen csak a rétegvastagság-mérés egyszerűen megoldható.
- [74] Mindezek összefoglalásaként a jogalap mellett az összecszerűség tekintetében is megalapozottnak tekinti az elsőfokú ítéletet.
- [75] A járulékos elemek vonatkozásában a kamatot a két szereplő, mint gazdálkodó szervezet esetére megfelelően alkalmazta az elsőfokú bíróság. A kár a felperes a baleset pillanatában érte, a töretlen bírói gyakorlat alapján ekkor lett esedékes az alperesi szolgáltatás. Az ezzel ellentétes nézet sérti a Ptk. 6:532. §-ában írtakat.

A fellebbezés az alábbiak szerint kisebb részben alapos, túlnyomórészen alaptalan.

- [76] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott részét – a felperes keresetét a 350.000.- Ft-os bérgepjármű költség tekintetében elutasító ítéleti rendelkezés körében - a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján nem érintette, egyebekben megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékok megfelelő mérlegelésével a tényállást helyesen állapította meg és túlnyomórészt helytálló az arra alapított érdemi döntése is. Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdésében foglaltak szerint a kereset jogalapja és a marasztalási tőkeösszeg tekintetében - helyes indokai alapján –

helybenhagyta, míg a késedelmi kamat kezdődőpontja, valamint mértéke körében megváltoztatta.

- [77] A másodfokú bíróság a kereset jogalapja, azaz a baleseti mechanizmus körében az elsőfokú bíróság által kifejtetteket teljeskörűen osztotta. Az elsőfokú bíróság okszerűen értékelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat, így a balesetben részes két jármű vezetője által előadottakat, a felperes által becsatolt magánszakvéleményben, valamint a perben kirendelt igazságügyi szakértő szakvéleményében foglaltakat.
- [78] A (szakszakvélemény) 29. sorszám alatt csatolt szakvéleményének a baleseti mechanizmus körében tett legfontosabb megállapításai az alábbiak voltak.
- [79] A szakértő a szakvélemény 22. oldalán kifejtette, hogy „A szgk-n lévő sérülés – a sérülésre fektetett sík, amit a szakmában az ütközés síkjának is neveznek - a felperesi törvényes képviselő által bemutatott szgk. helyzetet – akár az úttorkolatban álló, akár az úton mozgó szgk. esetében - nagyon valószínűsíti.”
- [80] A szakvélemény 37. oldalán úgy nyilatkozott a szakértő, hogy „a szgk-k ... nagy valószínűséggel úgy ütköztek össze, ... hogy az Audi az Áron utcában a menetiránya szerinti bal oldalon haladt, kb. 30-32 km/h sebességgel, és az Áron utca úttest felületére a jobbra kanyarodáshoz elfordult szgk. fékezve – automata váltós – behaladt kb. 2-3 km/h sebességgel. Ha az alperesi biztosított által elmondott módon ütköztek volna a járművek, akkor egyrészt az Audi vég helyzete az Áron utca Audi menetiránya szerinti bal oldalon lett volna, másrészt az Audi oldalán a sérülés nyomai kb. kétszer olyan hosszúak lettek volna.”
- [81] A szakvélemény 44. oldalán a szakértő a fenti megállapításait megismételte az 1. kérdésre adott válaszában.
- [82] A szakvélemény 45. oldalán a 4. kérdésre adott válaszában a szakértő előadta, hogy „nagy valószínűséggel az Áron utca úttest felületének az Audi haladási iránya szerinti bal szélén ütköztek össze.” Az 5. kérdésre adott válaszában a szakértő kifejtette, hogy „valószínűsíthető nagy valószínűséggel, hogy az Audi vezetője az Áron utcában a menetiránya szerinti bal oldalon haladt az ütközéskor.” A 6. kérdésre adott válaszában a szakértő úgy nyilatkozott, hogy a felperesi gépjármű elfordulhatott jobbra úgy, hogy nem tért át az Áron utca menetirány szerinti bal oldalára.
- [83] A szakvélemény 46. oldalán lévő 8. kérdésre adott válaszában a szakértő kifejtette, hogy „a szgk vezetőjének szemszögéből jobbra több, mint 50 méterre belátható az Áron utca.”
- [84] Ennek az utóbbi megállapításnak azért van jelentősége, mert ugyan az alperesi biztosított nyilatkozatai többféle előadást is tartalmaztak (napfény elvakította, macska, sötét tárgy), azokból azonban egyértelműen kiderült, hogy az út menetiránya szerinti bal oldalra való áttérése hirtelen történt, nem folyamatosan haladt a bal oldalon.
- [85] A szakvéleményben a 8. kérdésre adott válasz és az alperesi biztosított tanúvallomása is megerősíti azt a felperesi érvelést, miszerint hirtelen tért át az alperesi biztosított a menetiránya szerinti bal oldalra. A felperes számára azt követően, hogy benézett jobbra az útkereszteződésben az Áron utcába, nem volt semmiféle akadálya annak, hogy jobbra kanyarodjon. Látott ugyan távolról érkezni egy járművet, de az alperesi biztosított akkor még szabályszerűen a menetiránya szerinti jobb oldalon haladt, tehát nem kellett volna érintenie a felperes kanyarodásának ívét. Az alperesi biztosított hirtelen áttérése a bal oldali sávba nem volt olyan körülmény, amelyre a felperesi gépjármű vezetőjének számítania kellett volna, így a felperes nem sértette meg az elvárható magatartás szabályát.

- [86] A szakvélemény részét képező 2., 4. és 7. számú fényképfelvételeken (12., 13. és 15. oldalon) is jól látható, hogy egy lekerekített kereszteződésről van szó, így a felperesi gépjármű vezetőjének már a két út találkozási síkját megelőzően lehetősége volt arra, hogy 50-75 méterre belásson az Áron utcába jobbra.
- [87] A szakértő szakvéleményében azzal kalkulált, mintha a személygépkocsi vezetőüléséből készítette volna a fényképfelvételeket az Oltárkő utca torkolatából jobbra és balra nézve, úgy, hogy a személygépkocsi homlokfala az Oltárkő és az Áron utca útburkolata csatlakozása fölött lett volna (14. oldal).
- [88] A fentiekre tekintettel nincsen jelentősége annak, hogy a felperesi gépjármű megállt, vagy csak nagyon lassan, 2-3 km/h sebességgel haladt be a kereszteződésbe. A szakvélemény szerint a felperesi gépjármű 2-3 km/h sebességgel haladt, azonban ilyen módon is belátható volt a kereszteződés, különösen a per szempontjából lényeges Áron utca Oltárkő utcától jobbra eső szakasza. Ezt mutatja szemléletesen a szakvélemény 15. oldalán szereplő 7. számú fényképfelvétel, melyhez a szakértő azt a megállapítást fűzte, hogy „a szgk vezetőjének szemszögéből jobbra több, mint 50 méterre ...belátható az Áron utca.”
- [89] A fentiekből okszerűen levonható az a következtetés, hogy a felperesi gépjármű vezetőjének felróható magatartása nem állapítható meg, a szükséges körültekintetés mellett sem kellett számítani arra, hogy a [redacted] által vezetett alperesi biztosított gépjármű hirtelen át fog térni a menetirány szerint bal oldalra. Amennyiben az alperesi biztosított ezen manőverére nem került volna sor, akkor a perbeli baleset nem következett volna be.
- [90] Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság ítélete indoklásában azt is, hogy az alperesi biztosított gépkocsit vezető [redacted] megszegte a Közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (továbbiakban: KRESZ) 25. § (2) bekezdésében foglaltakat, azaz a jobbra tartás kötelezettségét.
- [91] A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy amennyiben az alperesi biztosított gépkocsit vezető azért tért át a menetirány szerinti jobb oldalra, mert elvakította a nap, ezzel megszegte a KRESZ 25. § (1) bekezdésében foglaltakat is, miszerint a mindenkori látási viszonyoknak megfelelően kell közlekedni.
- [92] A KRESZ 25. § (2) bekezdésében foglaltak szerint járművel az úttesten - az előzés és kikerülés esetét kivéve - annak menetirány szerinti jobb oldalán, az út- és forgalmi viszonyok szerint lehetséges mértékben jobbra tartva kell közlekedni.
- [93] A per során nem igazolódott az, hogy a jobbra tartási kötelezettség alóli kivételek esete fennállt volna, azaz kikerülési vagy előzési szituáció állt volna fenn. Az alperesi biztosított gépkocsit vezető hirtelen, anélkül, hogy az oldalán kikerülési helyzet állt volna elő, áttért a menetiránya szerint bal oldalra, és a jogszabálysértő magatartása vezetett a perbeli káresemény bekövetkezéséhez.
- [94] A felperest valóban terhelte a KRESZ 28. § (1) bekezdése szerinti jobbkéz-szabály betartásának kötelezettsége, arra azonban nem kellett számítani, hogy a menetirány szerinti baloldali sávban érkezik egy jármű jobb oldalról.
- [95] Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság helyes okfejtését elfogadva, azt a fentiek szerint kiegészítve, megalapozottnak találta az elsőfokú bíróság döntését a kereset jogalapja tekintetében.
- [96] A kereset összecszerűsége körében mind a javítási költség, mind az értékcsökkenés tekintetében osztotta a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által kifejtetteket, azokat megismételni nem kívánja.

- [97] Az alperesi fellebbezésre tekintettel csupán azt jegyzi meg a másodfokú bíróság, hogy a tényleges javítási költség összegét, azaz az 1.120.483.- Ft-os összeget mindkét szakértő megalapozottnak találta, sőt a perben kirendelt szakértő ennél magasabb összegű javítási költséget tartott indokoltnak.
- [98] Az alperes kifogásolta, hogy a felperes nem a szakszervíz által nyújtott árajánlat alapján javíttatta meg járművét, azonban utal a másodfokú bíróság arra, hogy a felperes 42. szám alatt csatolta a Wallis Motor Kft. második árajánlatát, amely 1.306.900.- Ft-ról szólt, tehát a felperes által a perben érvényesített összegnél magasabb összegről. Ez az ajánlat tartalmazta a korábbi ajánlattól eltérően a fényszóró javítási költségét is, és az alperes ezt a tételt vitatta, azonban ekörben bizonyítási indítványt nem terjesztett elő, a perbeli szakvélemény szerint pedig az megalapozott volt a felperesi igény összecszerúsége.
- [99] Az általános forgalmi adó tekintetében a másodfokú bíróság csupán utal az elsőfokú bíróság ítéletében kifejtett helyes indokokra.
- [100] Az értékcsökkenés körében szintén osztotta a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által kifejtetteket, és kiemeli, hogy a kirendelt igazságügyi szakértő logikus indokát adta annak, hogy az értékcsökkenés mértékét mely módszerrel állapította meg, miért az Eurotax számítási módszerét vette alapul, és milyen okok vezettek ahhoz, hogy a perbeli baleset következtében a felperesi gépjármű két kategóriával esett vissza a besorolásban. A szakvélemény számszaki levezetése is logikus, aggálytalan. Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy a felperes az értékcsökkenés körében is kisebb összeget érvényesített, mint a perbeli szakértő által megállapított összeg.
- [101] A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a tőkekövetelés tekintetében helyes indokaira tekintettel helybenhagyta.
- [102] Osztotta azonban a másodfokú bíróság az alperes fellebbezésében előadottakat a késedelmi kamatfizetési kötelezettség kezdő időpontja és mértéke tekintetében.
- [103] Arra helyesen hivatkozott az elsőfokú bíróság ítélete indoklásában, hogy a Ptk. 6:532. §-a szerint a kártérítés a kár bekövetkeztekor nyomban esedékes, azaz az alperes, mint a károkozó felelősségbiztosítója 2017. március 28. napján lett volna köteles a kártérítési összeget megfizetni a felperes, mint a károsult felé. Aznap azonban még nem esett volna késedelembe az alperes, csupán a káreseményt követő naptól, ezért a késedelmi kamat – mint a késedelem szankciója – is csak a balesetet követő naptól illeti meg a felperest, mint károsultat.
- [104] A késedelmi kamat mértéke körében szintén osztotta a másodfokú bíróság az alperes által kifejtetteket. A felperes és az alperes, illetve az alperesi jogelőd között deliktualis jogviszony állt fenn. A peres felek nem álltak egymással szerződéses kapcsolatban, ezért a késedelmi kamat mértékét nem a Ptk. 6:155. § (1) bekezdése alapján kell megállapítani, hanem a késedelmi kamatra vonatkozó általános szabály, azaz a Ptk. 6:48. § (1) bekezdése alapján. Az a tény, hogy az alperesi biztosított és az alperes között szükségszerűen fennállt egy szerződéses kapcsolat, a peres felek közötti jogviszony minősítésén nem változtat.
- [105] A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság a késedelmi kamat kezdőidőpontja és mértéke tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletét a rendelkező részben foglaltak szerint részben megváltoztatta.
- [106] A másodfokú bíróság a másodfokú perköltségről a Pp. 78 § (1) bekezdése alapján rendelkezett, tekintettel arra, hogy az alperes fellebbezése a per fő tárgyát (marasztalási tőkeösszeg) tekintve sikertelen volt, így a felperes teljes egészében pernyertesnek minősült a másodfokú eljárásban.

- [107] A felperes másodfokú perkötségét a másodfokú bíróság a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, és (5) bekezdése alapján állapította meg, nettó 66.862.- Ft-os összegben, továbbá felszámította a 20.000.- Ft-ban indokoltnak talált útiköltséget.
- [108] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 62. § (1) bekezdésének b) pontja folytán le nem rótt 213.959.- Ft fellebbezési illeték viselésére a pervesztes alperes az Itv. 59. § (1) bekezdése, továbbá a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles. Erről a bíróság ezen rendelet 15. § (1) és (3) bekezdései alapján határozott.

Budapest, 2020.27.

dr. Mohácsy Gábor s. k.

a tanács elnöke

dr. Kéri Zsuzsanna s. k.

előadó bíró

dr. Hunyáné dr. Káder Nóra s. k.

bíró